

3. Стратегія сталого розвитку Харківської області до 2020 року.– Х. : Вид.Дім «Інжек», 2010. – 112 с.
4. Райнін І. Л. Основи стратегії розвитку Харківської області / І. Л. Райнін// Форум права. 2016. № 1. С. 224–232 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_1_37.pdf
5. Ковальчук В. Г. Цілі та критерії соціально-економічного регіонального розвитку / В. Г. Ковальчук // Державне будівництво. – 2012. – № 2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2012_2_23

УДК 332.1

Іванова Галина

студентка групи БАМЗ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: **Юрик Наталія**
доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна

Galyna Ivanova

Student of group BAmz-51

Ternopil Ivan Puluj National Technical University,
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: **Natalia Yuryk**
Associate Professor

Ternopil Ivan Puluj National Technical University,
Ternopil, Ukraine

**ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКИХ
ТЕРИТОРІЙ ТА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ В КОНТЕКСТІ
ЗМІНИ ПІДХОДІВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТРАТЕГІЙ РЕГІОНАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ**

**THE RESEARCH OF THEORETICAL FUNDAMENTALS OF AGRICULTURAL
TERRITORIES AND RURAL TERRITORIAL FORMATIONS' OPERATION IN THE
CONTEXT OF CHANGING APPROACHES TO EUROPEAN'S REGIONAL
DEVELOPMENT STRATEGIES**

Протягом останніх десятиліть в Україні тривають процеси погіршення соціально-економічних умов життя сільського населення. Майже чверть українських селян отримує доходи нижче прожиткового мінімуму; у сільській місцевості проживає понад половина громадян, які потребують допомоги через складні життєві обставини, та дві третини сімей, що отримують державну соціальну допомогу. Занепад великого аграрного виробництва та економічні трансформації спричинили масове безробіття сільських мешканців; частка неформальної зайнятості в сільському господарстві зaledве сягає 65%. Погіршується демографічний склад сільського населення, тривають процеси соціальної деградації. Відсутність належного контролю за природокористуванням призводить до забруднення сільських територій, виснаження земельних ресурсів, втрати ландшафтного різноманіття. Ці та інші соціальні, екологічні, економічні проблеми актуалізують потребу в наукових дослідженнях особливостей функціонування і розвитку сільських територій з метою пошуку інноваційних форм господарювання на селі, підвищення якості соціального капіталу та поліпшення екологічної ситуації [1].

Аналіз теоретико-методологічних засад функціонування та розвитку сільських територій як цілісних соціо-еколого-економічних систем потребує огляду й уточнення поняття «сільські території». Протягом останніх двох десятиліть у вітчизняній науковій літературі це поняття зазнало глибоких трансформацій, і на даний час можна говорити про відсутність єдиного теоретико-методологічного і практичного підходу до трактування сутності і принципів функціонування сільських територій як в Україні, так і за її межами [2].

Наявність протягом тривалого часу низки соціальних, екологічних та економічних проблем сільських територій в Україні вказує на потребу в наукових дослідженнях щодо особливостей їх функціонування й розвитку, а також пошуку інноваційних форм господарювання на селі, підвищення якості соціального капіталу та поліпшення екологічної ситуації. Особливої ваги набувають дослідження перспектив розвитку в умовах сільської місцевості окремих видів економічної діяльності, насамперед туризму та рекреації як одного з альтернативних традиційному сільському господарству видів зайнятості селян. Аналіз теоретико-методологічних засад функціонування й розвитку сільських територій як цілісних соціо-еколого-економічних систем включає огляд та уточнення поняття «сільські території», яке протягом останніх десятиліть зазнало значних трансформацій [3]. Тому на сьогодні можна констатувати факт відсутності єдиного теоретико-методологічного та практичного підходу щодо трактування сутності й принципів функціонування сільських територій як в Україні, так і за її межами. Більшості визначень поняття «сільські території» притаманна спроба охопити якомога більше аспектів їх функціонування, однак розлогість та багаторівневість визначень не гарантує чіткості у формулюванні сутнісних, специфічних ознак сільських територій. Сучасні умови розвитку села вимагають відмови від підходу до оцінювання сільських територій винятково як ресурсної бази агропромислового виробництва на користь концепцій, що поєднують функції соціального розвитку з економічно ефективним багатофункціональним виробництвом та забезпеченням екологічно сприятливого стану сільських територій. Запропоновано під сільськими територіями розуміти економіко-географічний простір, що виник унаслідок перетворення людиною природного ландшафту в комплексне багатофункціональне утворення, основними складовими якого є просторово-ресурсна основа для аграрного виробництва, природне середовище й місце життєдіяльності людських спільнот. Попри різноманіття використовуваних підходів залишається актуальним формування парадигми сталого соціо-еколого-економічного розвитку сільських територій. Вихідний принцип такої парадигми полягає в тому, що, поряд зі здійснюваним на основі ринкових механізмів управління сільськогосподарським виробництвом, все більшого значення набуває здатність сільських територій до саморегуляції своєї життєдіяльності.

Відкритим питанням залишалася структура виробництва сільськогосподарських поселень – особливо з огляду на різноманіття природних, соціальних та економічних умов.

Ключові пріоритети реформування територіальної організації влади на засадах децентралізації як складової нової регіональної політики в Україні визначені в основних чинних нормативно-правових актах стратегічного та програмного характеру.

Зазначені проблеми обумовлюють критичну важливість реформування територіальної організації влади, складовою якого є зміна адміністративно-територіального устрою за зразком побудованих на демократичних засадах моделей європейських країн.

Перелік використаних джерел:

1. Барановський М. О. Сільські території України: рівень розвитку, трансформаційні зміни, концепції реформування / М. О. Барановський // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Вип. 163. Ч. 1. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес»: збірник наукових праць. – К.: НУБПУ, 2011. – С. 19-25.
2. Губені Ю. Е. Розвиток сільських територій: європейська теорія і практика / Ю. Е. Губені // Економіка України. – 2007. – № 4 (545). – С. 80-92.
3. Косодій Р. Проблеми сільського розвитку в умовах глобалізації / Р. П. Косодій // Економіка АПК. – 2009. – № 4. – С. 132-138.